

**Il-Benchmark ta' Tmiem l-Edukazzjoni Primarja
L-Erbgha l-1 ta' Ġunju 2011**

Il-Malti: Is-Smigh

Ħin: 30 minuta

NOTA:

L-eżami kollu jinqara minn narraturi li lehinhom huwa rrekordjat fuq diska kompatta. F'każ li d-diska kompatta ma taħdimx, l-ghalliema huma mitluba jaqraw dan l-iskript.

IL-KARTA TAL-GHALLIEMA

Merħba tfal!

Matul is-sessjoni tas-smigh ser tisma' żewg siltiet.

Jekk trid, tista' tibda taħdem l-eżerċizzji fl-iskript li għandek quddiemek waqt li q tisma' l-qari tas-siltiet.

Kull silta, flimkien mal-eżerċizzji se naqrahomlok darbtejn.

Issa nitolbok tiftaħ l-iskript li għandek quddiemek u ssib paġna 3.

----- Waqfa ta' 10 sekondi -----

Għandek ftit hin biex tara u taqra taħriġ A u taħriġ B tal-ewwel silta.

----- Waqfa ta' 25 sekonda -----

Issa se naqrarek l-ewwel silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Il-Qari tal-Ewwel Silta:

Il-Ġimgha filgħodu, il-Pulizija, flimkien mal-Uffiċjali mid-Dipartiment għall-Kura tal-Annimali, għamlu tfittxija go mahzen mitluq f'Hal Bejta u kixfu każ ieħor ta' moħqrija. Dan il-każ saru jafu bih wara rapport anonimu dwar klieb li kienu qed jinstemgħu jinbħu l-hin kollu.

Minnufih il-Pulizija u l-Uffiċjali, flimkien ma' veterinarju, marru fuq il-post u sabu hamest iklieb tar-razza *Boxer* f'kundizzjonijiet ħziena. Jidher li dawn il-klieb thallew mingħajr ilma u ikel, u kienu qed jgħixu f'ambjent mahmuġ mingħajr dawl u arja. Il-Pulizija qed tinterroga lil sid il-mahzen.

Id-Direttur tad-Dipartiment għall-Kura tal-Annimali kkundanna l-moħqrija fuq dawn il-klieb. Huwa qal li għandna nkomplu niġġieldu favur il-ħarsien tal-annimali. Semma wkoll li rridu nkomplu naħdmu fuq il-kwistjoni tal-annimali abbandunati. Huwa temm jgħid li għandha tissaħħaħ il-ħidma kontra atti ta' krudeltà bħall-ġlied illegali tal-klieb jew l-avvelenar tal-qtates.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa se naqralk taħriġ A.

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa t-tajba.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wiehed:

Dan li smajt huwa rapport dwar il-moħqrija tal-klieb. Veru, Falz, jew Ma ssemmietx?

Din **Veru**. Għalhekk fil-kaxxa għamilt sinjal taħt **Veru**.

Issa se naqralk il-bqija tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

Il-każ saru jafu bih il-Ħadd waranofsinar.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

It-tfittxija saret f' mahżen f' Hal Bejta.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgħa:

Wara dan il-każ, il-Pulizija bdew iduru ma' Malta kollha biex ifittxu klieb abbandunati.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru hamsa:

Il-każ ta' moħqrija saru jafu bih minn rapport anonimu.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru sitta:

Instabu hamsin kelb fil-maħżen.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa li qrajtlek tahrig A, nistghu nghaddu ghal tahrig B.

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B billi ssib it-twegiba t-tajba u tikteb in-numru fil-kaxxa.

L-ewwel wahda hija eżempju.

F'Kolonna A, f'numru wiehed, naqraw:

Ir-rapport sar ghax il-klieb...

F'Kolonna B din is-sentenza tkompli...

... kienu qed jimbhu l-hin kollu.

Ghalhekk ktibt numru wiehed fil-kaxxa ta' hdejha.

Mela s-sentenza shiha tigi:

Ir-rapport sar ghax il-klieb kienu qed jimbhu l-hin kollu.

Issa se naqralek Kolonna A u wara naqra Kolonna B. Waqt li qed naqra tista' tibda tqabbel iz-żewg partijiet tas-sentenzi.

Kolonna A:

Numru tnejn: **Il-Pulizija marru fuq il-post...**

Numru tlieta: **Il-klieb mahqura kienu...**

Numru erbgħa: **Il-Pulizija interrogat...**

Numru hamsa: **Id-Direttur tad-Dipartiment għall-Kura tal-Animali...**

Numru sitta: **Id-Direttur semma diversi atti ta' mohqrija...**

Issa se naqralek **Kolonna B** :

...tar-razza Boxer.

...kkundanna din il-mohqrija.

...fosthom l-avvelenar tal-qtates.

...kienu qed jimbhu l-hin kollu.

...lil sid il-mahzen.

...ma' veterinarju.

----- Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb -----

Se nerga' naqrlek is-silta kollha għat-tieni u l-aħhar darba. Waqt li qed tisma' ta' tkompli taħdem u tispiċċa l-eżerċizzji.

Il-Qari tal-Ewwel Silta:

Il-Ġingħa filgħodu, il-Pulizija, flimkien mal-Uffiċjali mid-Dipartiment għall-Kura tal-Animali, għamlu tfittxija go mahzen mitluq f'Hal Bejta u kixfu każ ieħor ta' moħqrija. Dan il-każ saru jafu bih wara rapport anonimu dwar klieb li kienu qed jinstemgħu jinbħu l-hin kollu.

Minnufih il-Pulizija u l-Uffiċjali, flimkien ma' veterinarju, marru fuq il-post u sabu hamest iklieb tar-razza *Boxer* f'kundizzjonijiet ħziena. Jidher li dawn il-klieb thallew mingħajr ilma u ikel, u kienu qed jgħixu f'ambjent maħmuġ mingħajr dawl u arja. Il-Pulizija qed tinterroga lil sid il-mahzen.

Id-Direttur tad-Dipartiment għall-Kura tal-Animali kkundanna l-moħqrija fuq dawn il-klieb. Huwa qal li għandna nkomplu niġġieldu favur il-harsien tal-animali. Semma wkoll li rridu nkomplu nahdmu fuq il-kwistjoni tal-animali abbandunati. Huwa temm jgħid li għandha tissaħħaħ il-hidma kontra atti ta' krudeltà bħall-ġlied illegali tal-klieb jew l-avvelenar tal-qtates.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Se nerga' naqrlek tahriġ A għat-tieni u għall-aħhar darba.

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa t-tajba.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wiehed :

Dan li smajt huwa rapport dwar il-mohqrija tal-klieb. Veru, Falz jew Ma ssemmi

Din **Veru**. Ghalhekk fil-kaxxa ghamilt sinjal taht **Veru**.

Issa se naqralek il-bqija tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

Il-każ saru jafu bih il-Ħadd waranofsinar.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

It-tfittxija saret f' mahzen f' Hal Bejta.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgħa:

Wara dan il-każ, il-Pulizija bdew iduru ma' Malta kollha biex ifittxu klieb abbandunati.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru ħamsa:

Il-każ ta' mohqrija saru jafu bih minn rapport anonimu.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru sitta:

Instabu ħamsin kelb fil-mahzen.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa li qrajtlek tahrig A, nistghu nghaddu ghal tahrig B.

Se naqrlek Tahrig B ghat-tieni u l-ahhar darba.

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B billi ssib it-twegiba t-tajba u tikteb in-numru fil-kaxxa.

L-ewwel wahda hija eżempju.

F'Kolonna A, f'numru wiehed, naqraw:

Ir-rapport sar ghax il-klieb...

F'Kolonna B din is-sentenza tkompli...

... kienu qed jimbhu l-hin kollu.

Ghalhekk ktibt numru wiehed fil-kaxxa ta' hdejha.

Mela s-sentenza shiha tigi:

Ir-rapport sar ghax il-klieb kienu qed jimbhu l-hin kollu.

Issa se naqrlek Kolonna A u wara naqra Kolonna B. Waqt li qed naqra tista' tibda tqabbel iz-zewg partijiet tas-sentenzi.

Kolonna A:

Numru tnejn: **Il-Pulizija marru fuq il-post...**

Numru tlieta: **Il-klieb mahqura kienu...**

Numru erbgħa: **Il-Pulizija interrogat...**

Numru ħamsa: **Id-Direttur tad-Dipartiment għall-Kura tal-Animali...**

Numru sitta: **Id-Direttur semma diversi atti ta' mohqrija...**

Issa se naqrlek Kolonna B :

...tar-razza Boxer.

...kkundanna din il-mohqrija.

...fosthom l-avvelenar tal-qtates.

...kienu qed jimbhu l-hin kollu.

...lil sid il-mahzen.

...ma' veterinariu.

----- Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb -----

Issa għandek minuta biex tiċċekkja taħriġ A u taħriġ B.

----- *Dan huwa t-tmiem tal-ewwel silta* -----

Issa nġhadu għat-tieni silta.

Nitolbok issib paġna 4 u paġna 5.

----- Waqfa ta' 5 sekondi -----

Għandek ftit ħin biex tara u taqra taħriġ A u taħriġ B tat-tieni silta.

----- Waqfa ta' 45 sekonda -----

Issa se naqrlek it-tieni silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Il-Qari tat-Tieni Silta.

Wara għoxrin sena xtaqt nerga' nara r-razzett, mibni f'xifer il-blat li jagħti fuq Wied tal-Isqof, fejn trabbiet ommi. Mort bil-mixi. Jien u sejjer ġibt quddiem għajnejja dan ir-razzett għażiż għalija. Fit-tarf tal-isqaq dejjaq bejn hitan għoljin tas-sejjieħ, issib quddiemek xatba tal-injam magħluqa b'daqsxejn ta' gangetta. Xatba bħal qisha tagħtik merħba u tistiednek taqbad u tidhol fil-bitha tar-razzett.

Il-bitha ċċangata biċ-ċagħaq; ċagħaq ileqq daqs kemm hasluh u għorkuh. Iz-zijiet kienu jnaddfu hafna. Fuq in-naħa tal-lemin, kif nidhol, nara l-bir. Fuq ix-xellug, kamra żgħira sewda bid-duħħan ta' hafna snin, fejn iz-zija Karmni kienet tqabbad in-nar u ssajjar il-minestra bil-ful tarmi fwieħa ġgagħlek tilgħaq xufftejk.

Fuq il-lemin, kamra oħra żgħira, li tinzel għaliha minn żewġ targiet, fejn jinzammu l-ghodod tar-raba'. Fuq ix-xellug kamra ikbar b'hasira tal-qasab quddiem il-bieb. Hawn kienu jorqdu z-zijiet. Kif tidhol tolqtok mill-ewwel riħa ta' ndafa. Is-sodda mifruxa b'kutra magħmula minn suf ta' hafna lwien, f'forma ta' kaxxi. Mal-hitn inkwatri u santi, kurċifiss kbir u xbieħa tal-Madonna tal-Għar, bi fjamma tiżfen f'tazza biż-żejt.

Kuntent b'dawn it-tifkiriet sbieħ f'moħħi dhalt fl-isqaq, fit-tarf, ksirt fuq ix-xellug u ... f'tarfu ħadt il-qatgħa ta' ħajti. Għax dak ir-razzett ħattewh u bnew dar moderna. Dar li setgħet inbniet fil-qalba tal-belt. Dar bil-bieb jissakkar tajjeb. Dar komda, bla dubju, imma, għedt f'qalbi, fejn marret il-ħajja sempliċi u sabiħa tal-imghoddi?

Hassejthom qishom qalgħuli qalbi minn sidri u rmewha.

Din is-silta kienet adattata minn kitba ta' Kilin, li dehret fir-rivista Saghtar.

Issa se naqralk tahriġ A.

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba.
L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wiehed:

- In-narratur mar
- a) sal-Buskett.
 - b) mixja hdejn il-baħar.
 - ċ) jara r-razzett tal-familja tiegħu.

It-twegiba t-tajba hija ċ. Għalhekk immarkajt sinjal fil-kaxxa ta' hdejha.

Is-sentenza shiħa hija:

In-narratur mar jara r-razzett tal-familja tiegħu.

Issa ngħaddu għall-kumplament tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

- In-narratur wasal ir-razzett
- a) bil-karozza.
 - b) bil-mixi.
 - ċ) bir-rotta.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

- Ir-razzett kellu
- a) xatba tal-injam magħluqa b' ganġetta.
 - b) bieb tal-hadid.
 - ċ) kancell iżzaqzaq.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgħa:

- Il-bitha kellha ċ-ċaġhaq ileqq għax
- a) ġabuh minn hdejn il-baħar.
 - b) kien miżbugħ apposta.
 - ċ) iz-zijiet hasluh u għorkuh hafna.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru hamsa:

- In-narratur jiftakar liz-zija Karmni ssajjar
- a) il-minestra bil-ful.
 - b) l-ispagetti.
 - ċ) il-laħam bil-patata l-forn.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru sitta:

- Fil-kamra ż-żgħira fuq il-lemin kienu jżommu
- a) l-ikel tal-bhejjem.
 - b) l-ghodda tar-raba'.
 - ċ) il-bombli tal-fuħħar.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa se naqralek tahrig B.

Imla l-vojt f'dawn is-sentenzi.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wiehed:

Waħda mill-kmamar li jiftakar in-narratur hija l-kamra ... **taz-zijiet**.

Issa ngħaddu għall-kumplement tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tnejn:

F'din il-kamra mill-ewwel kienet tolqtok ir-riħa ta' _____.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

Mal-ħitan tal-kamra taz-zijiet kien hemm inkwatri u santi, _____ kbir
u xbieha tal-_____ tal-Għar.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgha:

Kif daħal fl-isqaq u kiser fuq ix-xellug, in-narratur ħa l-akbar qatgħa ta' ħajtu għ
_____.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru ħamsa:

In-narratur ħassu _____.

----- Waqfa ta' 30 sekonda għal min għadu jikteb -----

Issa se nerga' naqralek it-tieni silta, għat-tieni u l-aħħar darba.

Waqf il-qari tista' tkompli taħdem l-eżerċizzji.

Qari tat-Tieni Silta.

Wara għoxrin sena xtaqt nerga' nara r-razzett, mibni f'xifer il-blat li jagħti fuq il-Wied tal-Isqof, fejn trabbiet ommi. Mort bil-mixi. Jien u sejjer għibt quddiem għajnejja dan ir-razzett għażiż għaliġa. Fit-tarf tal-isqaq dejjaq bejn hitan għoljin tas-sejjeħ, issib quddiemek xatba tal-injam magħluqa b'daqsxejn ta' ganġetta. Xatba bħal qisha tagħtik merħba u tistiednek taqbad u tidħol fil-biħħa tar-razzett.

Il-biħħa ċċangata biċ-ċaġħaq; ċaġħaq ileqq daqs kemm ħasluħ u għorkuħ. Iz-zijiet kienu jnaddfu ħafna. Fuq in-naħa tal-lemin, kif nidħol, nara l-bir. Fuq ix-xellug, kamra żgħira sewda bid-duħħan ta' ħafna snin, fejn iz-zija Karmni kienet tqabbaħ in-nar u ssajjar il-minestra bil-ful tarmi fwieħa gġaġħlek tilgħaq xufftejk.

Fuq il-lemin, kamra oħra żgħira, li tinzel għaliha minn żewġ targiet, fejn jinżammu l-għodod tar-raba'. Fuq ix-xellug kamra ikbar b'ħasira tal-qasab quddiem il-bieb. Ħawn kienu jorqdu z-zijiet. Kif tidħol tolqtok mill-ewwel riħa ta' ndafa. Is-sodda mifruxa b'kutra magħmula minn suf ta' ħafna lwien, f'forma ta' kaxxi. Mal-ħitan inkwatri u santi, kurċifiss kbir u xbieħa tal-Madonna tal-Għar, bi fjamma tiżfen f'tazza biż-żejt.

Kuntent b'dawn it-tifkiriet sbieħ f'moħħi dħalt fl-isqaq, fit-tarf, ksirt fuq ix-xell
 ... f'tarfu ħadt il-qatgħa ta' ħajti. Għax dak ir-razzett ħattewh u bnew dar moderna.
 Dar li setgħet inbniet fil-qalba tal-belt. Dar bil-bieb jissakkar tajjeb. Dar komda, bla
 dubju, imma, għedt f'qalbi, fejn marret il-ħajja sempliċi u sabiħa tal-imghoddi?
 Hassejthom qishom qalghuli qalbi minn sidri u rmewha.

Din is-silta kienet adattata minn kitba ta' Kilin, li dehret fir-rivista Sagħtar

Issa se naqrlek taħriġ A għat-tieni u l-aħħar darba.

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba.
 L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wiehed:

In-narratur mar

- a) sal-Buskett.
- b) mixja hdejn il-baħar.
- ċ) jara r-razzett tal-familja tiegħu.

It-twegiba t-tajba hija ċ. Għalhekk immarkajt sinjal fil-kaxxa ta' hdejha.

Is-sentenza shiħa hija:

In-narratur mar jara r-razzett tal-familja tiegħu.

Issa ngħaddu għall-kumplament tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

In-narratur wasal ir-razzett

- a) bil-karozza.
- b) bil-mixi.
- ċ) bir-rotta.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

Ir-razzett kellu

- a) xatba tal-injam maghluqa b' gang
- b) bieb tal-ħadid.
- ċ) kancell iżзақзақ.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgħa:

Il-bitha kellha ċ-ċagħaq ileqq għax

- a) ġabuh minn hdejn il-baħar.
- b) kien miżbugħ apposta.
- ċ) iz-zijiet ħasluh u għorkuh ħafna.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru ħamsa:

In-narratur jiftakar liz-zija Karmni ssajjar

- a) il-minestra bil-ful.
- b) l-ispagetti.
- ċ) il-laħam bil-patata l-forn.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru sitta:

Fil-kamra ż-żgħira fuq il-lemin kienu jzommu

- a) l-ikel tal-bhejjem.
- b) l-għodda tar-raba'.
- ċ) il-bombli tal-fuħħar.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa se naqralek tahriġ B għat-tieni u l-aħħar darba.

Imla l-vojt f' dawn is-sentenzi.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wiehed:

Wahda mill-kmamar li jiftakar in-narratur hija l-kamra ... **taz-zijiet**.

Issa ngħaddu għall-kumplament tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tnejn:

F'din il-kamra mill-ewwel kienet tolqtok ir-riħa ta' _____.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

Mal-ħitan tal-kamra taz-zijiet kien hemm inkwatri u santi, _____ kbir u xbieha tal-_____ tal-Għar.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgħa:

Kif daħal fl-isqaq u kiser fuq ix-xellug, in-narratur ħa l-akbar qatgħa ta' ħajtu għax _____.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru hamsa:

In-narratur ħassu _____.

----- Waqfa ta' 30 sekonda għal min għadu jikteb -----

Issa għandek żewġ minuti biex tiċċekkja l-eżerċizzji kollha.

Grazzi. L-eżami tas-smiġh spiċċa.

Sahħa!